

DERS TANITIM BİLGİLERİ

Dersin Adı : Devletler Özel Hukuku-1

Ön Koşullar : Yok

Dersin Dili : Türkçe

Dersin Türü : Zorunlu

Dersin Seviyesi : Lisans

Dersin Veriliş Şekli : Yüz yüze

Dersi Veren : Doç. Dr. Necla Öztürk

Dersin Yardımcıları : -

Dersin Amacı : Devletler Özel Hukuku dersi hukuk fakültelerinde zorunlu olarak ve genellikle 4. sınıfta okutulan bir derstir. Dersin amacı Türk Vatandaşlık ve Yabancılar Hukuku'ndaki düzenlemelerin öğrencilere sistematik bir şekilde açıklanmasıdır. Bir hukuk öğrencisine, gerçek kişi ile devlet arasındaki siyasi ve hukuki bağın esaslı bir biçimde öğretilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde ülkede yaşayan yabancılarla devlet arasındaki ilişki de aynı kapsamda değerlendirilmelidir. Dolayısıyla Türkiye'de yaşayan - vatandaş ya da yabancı- gerçek kişilerle tüzel kişilerin ve şeylerin devletle olan bağları, kendilerine tanınan hakların ve yasaklanan davranışların öğrencilere aktarılması dersin temel amacını oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra savaş, kıtlık vb. mücbir sebeplerle diğer ülkelerden sınırimıza gelen yabancılar ile ülkemize yerleşmek ya da ülkemizde eğitim görmek, çalışmak isteyen yabancılarla ilişkin hukuki düzenlemeler de öğrencilere anlatılacaktır. Bu sayede Türkiye'de yaşayan veya Türkiye'ye giriş yapmak isteyen vatandaşlar/yabancılar hakkında genel bir bilgi birikime sahip olunacaktır. Son olarak ülkemizde yer alan yabancı yatırımlara ilişkin temel kavramlara da değinilecektir.

Dersin Öğrenme Çıktıları : Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler ders sonunda:

- Türk Vatandaşlık Hukuku'nun ilkeleri ve kaynakları ile Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybı hallerine ilişkin durumlar hakkında bilgi sahibi olacaklardır.
- Gerçek kişilerin vatandaşlığının yanı sıra tüzel kişiler ile hava araçları ve deniz gemilerinin tâbiyeti konularını da kavrayacaklardır.
- Yabancılar Hukuku'nun ilkeleri ve kaynakları ile Türkiye'de yaşayan yabancıların sahip olduğu siyasi, sosyal ve ekonomik haklar hakkında bilgi edinmiş olacaklardır.
- Bu hakların Türkiye'de yaşayan herkese mi uygulanacağı; yoksa sadece Türk vatandaşlarına mı hasredildiği veyahut yabancıların bu tip haklardan hangi koşullarda ve ne şekilde yararlanacağına ilişkin karşılaştırmalı ve sistematik analizler yapabileceklerdir.
- Türkiye dışından sınırimıza gelen yabancılarla uygulanacak hukuki rejim ve yurtdışında bulunup da

Türkiye'ye herhangi bir amaçla yerleşmek isteyen yabancılara ilişkin vize, ikamet gibi konular hakkında bilgiler edinmiş olacaklardır.

- Türkiye'deki yabancı sermaye yatırımlarına ilişkin genel bir bilgiye sahip olacaklardır.

Dersin İçeriği : Bu derste, Türk Vatandaşlık Hukuku'na ilişkin genel bir değerlendirme yapılacaktır; Vatandaşlık Hukuku'nun ilkeleri ve kaynakları ile vatandaş kavramı üzerinde durulacaktır. Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybı hallerinin yanında tüzel kişilerin tâbiyeti ve hava araçları ile deniz gemilerinin tâbiyetine ilişkin düzenlemeler de öğrencilere aktarılacaktır. İkinci olarak Türkiye'de yaşayan yabancıların, Anayasa ve diğer kanunlarda tanınan haklardan hangi koşullarda ve ne şekilde yararlanacağı değerlendirilecektir. Vize, ikamet izni gibi yabancıların Türkiye'de yaşamak için yerine getirmek durumunda oldukları usullerin yanı sıra sınırımıza gelen yabancılara uygulanacak uluslararası koruma rejimi hakkında da bilgiler verilecektir. Son olarak ise Türkiye'deki yabancı sermaye yatırımlarının hukuki rejimi ve türleri üzerinde durulacaktır.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları:

1. Hafta : Tâbiyet ve Vatandaşlık Kavramları, Vatandaşlığın Niteliği, Mahfuz Yetki, Vatandaşlığın Anayasal, Direktif İlkeleri ve Vatandaşlık Hukukunun Kaynakları

2. Hafta : Türk Vatandaşlığının Kazanılması: Türk Vatandaşlığının Doğrumla Kazanılması, Türk Vatandaşlığının Sonradan Kazanılması (Yetkili Makam Kararı ile)

3. Hafta : Türk Vatandaşlığının Sonradan Kazanılması (Evlat Edinme Yolu ile, Seçme Hakkı Yolu ile, KKTC Vatandaşlarının Durumu)

4. Hafta : Türk Vatandaşlığının Kaybı: Yetkili Makam Kararı ile (Türk Vatandaşlığından Çıkma, Türk Vatandaşlığının Kaybettirilmesi)

5. Hafta : Türk Vatandaşlığının Kaybı: Türk Vatandaşlığının Kaybettirilmesi, Türk Vatandaşlığını Kazanma Kararının İptali; Türk Vatandaşlığının Seçme Hakkı Yolu ile Kaybı; Türk Vatandaşlığının Kaybının Hukuki Sonuçları

6. Hafta : Tüzel Kişilerin Tâbiyeti, Şeylerin Tâbiyeti, Yargı Yolu

7. Hafta : Yabancılar Hukukuna Giriş (Yabancı Kavramı, Tarihçesi, Gelişimi, Diğer Hukuk Dalları ile İlişkisi), Yabancılar Hukukunun Kaynakları, Yabancılar Hukukunun İlkeleri, Uluslararası Hukukta Yabancılara Tanınan Hak ve Özgürlükler

8. Hafta : Yabancıların Hak ve Özgürlükleri: Ülkeye Giriş (Pasaport, Vize), İkamet (İkamet İzni ve Türleri), Çalışma Hakkı (Çalışma İzinleri ve Türleri, Yabancılara Kısıtlanan Meslek ve Sanatlar)

9. Hafta : Yabancıların Hak ve Özgürlükleri: Eğitim ve Öğretim Hakkı, Örgütlenme Hakkı, Taşınmaz Mallar Üzerindeki Haklar

10. Hafta : Yabancıların Sınır Dışı Edilmesi, Suçluların İadesi, Hak Arama Özgürlüğü

11. Hafta : Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Uyarınca Uluslararası Koruma Türleri (Mülteci, Şartlı Mülteci, İkincil Koruma Statüsü Sahibi, Geçici Koruma) ve Haklar

12. Hafta : Türkiye’de Yabancı Sermaye Yatırımları: Yabancı Yatırım, Doğrudan Yabancı Yatırım, İki ve Çok Taraflı Anlaşmalar

KAYNAKLAR

Gülin GÜNGÖR; Tâbiyet Hukuku, Yetkin Yayınları

Ergin NOMER; Türk Vatandaşlık Hukuku, Filiz Kitabevi

Vahit DOĞAN; Türk Vatandaşlık Hukuku, Seçkin Yayınları

Bahadır ERDEM; Türk Vatandaşlık Hukuku, Beta Yayınevi

Aysel ÇELİKEL; Yabancılar Hukuku, Beta Yayınevi

Bülent ÇİÇEKLİ; Yabancılar ve Mülteciler Hukuku, Seçkin Yayınları

Nuray Ekşi; Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku, Beta Yayınevi